

**NGHIÊN CỨU VI KHUẨN GÂY BỆNH VÀ KHẢ
NĂNG SINH ESBL CỦA VI KHUẨN Gr (-)
PHÂN LẬP TẠI BỆNH VIỆN 103**

**TS Kiều Chí Thành
TS Lê Thu Hồng,**

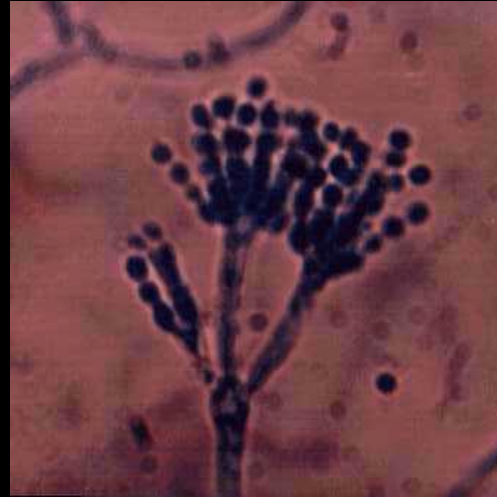
Bệnh viện 103, Học viện quân y

ĐẶT VẤN ĐỀ

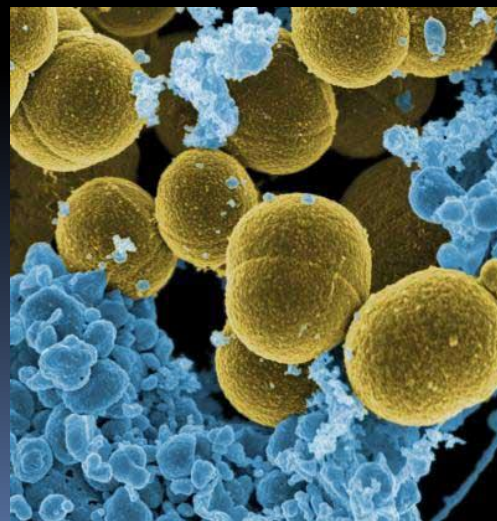

Fleming (1929)

Penicillium

S. aureus

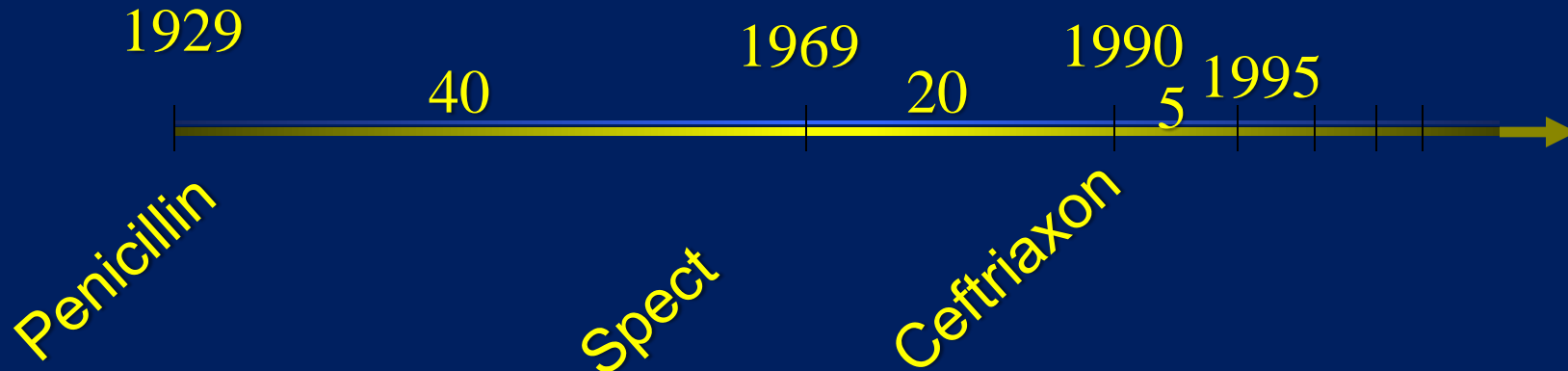
ĐẶT VẤN ĐỀ

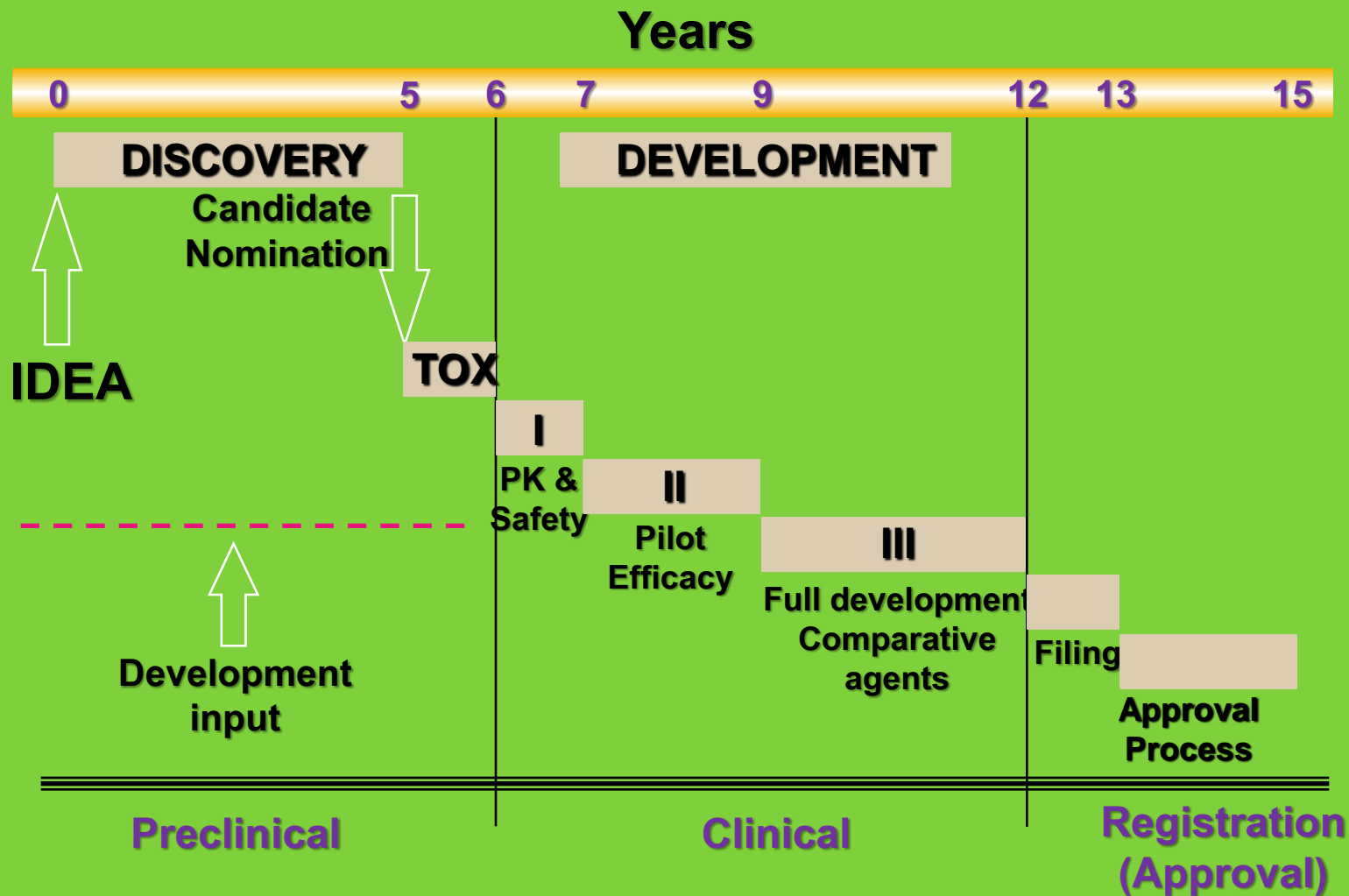
Các VK kháng thuốc gia tăng

- KS ngày càng sử dụng càng nhiều: càng nhanh bị kháng
  - Phối hợp nhiều KS: xuất hiện VK kháng nhiều KS đồng thời (*tụ cầu, lậu cầu, vi khuẩn đường ruột...*).

Diễn biến kháng thuốc của lậu cầu

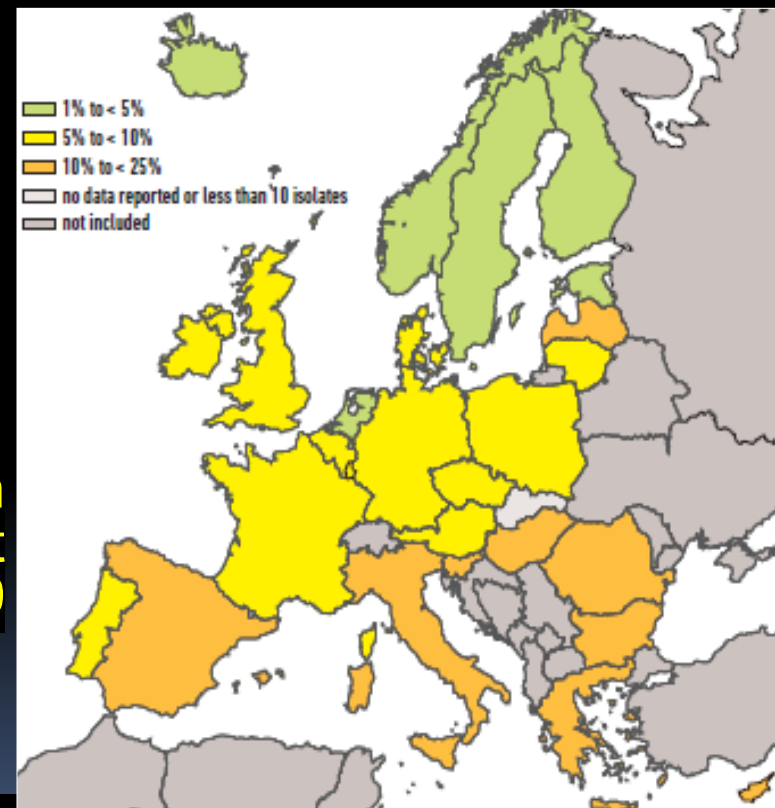
Drug Discovery and Development Process

Highly resistant *Escherichia coli*

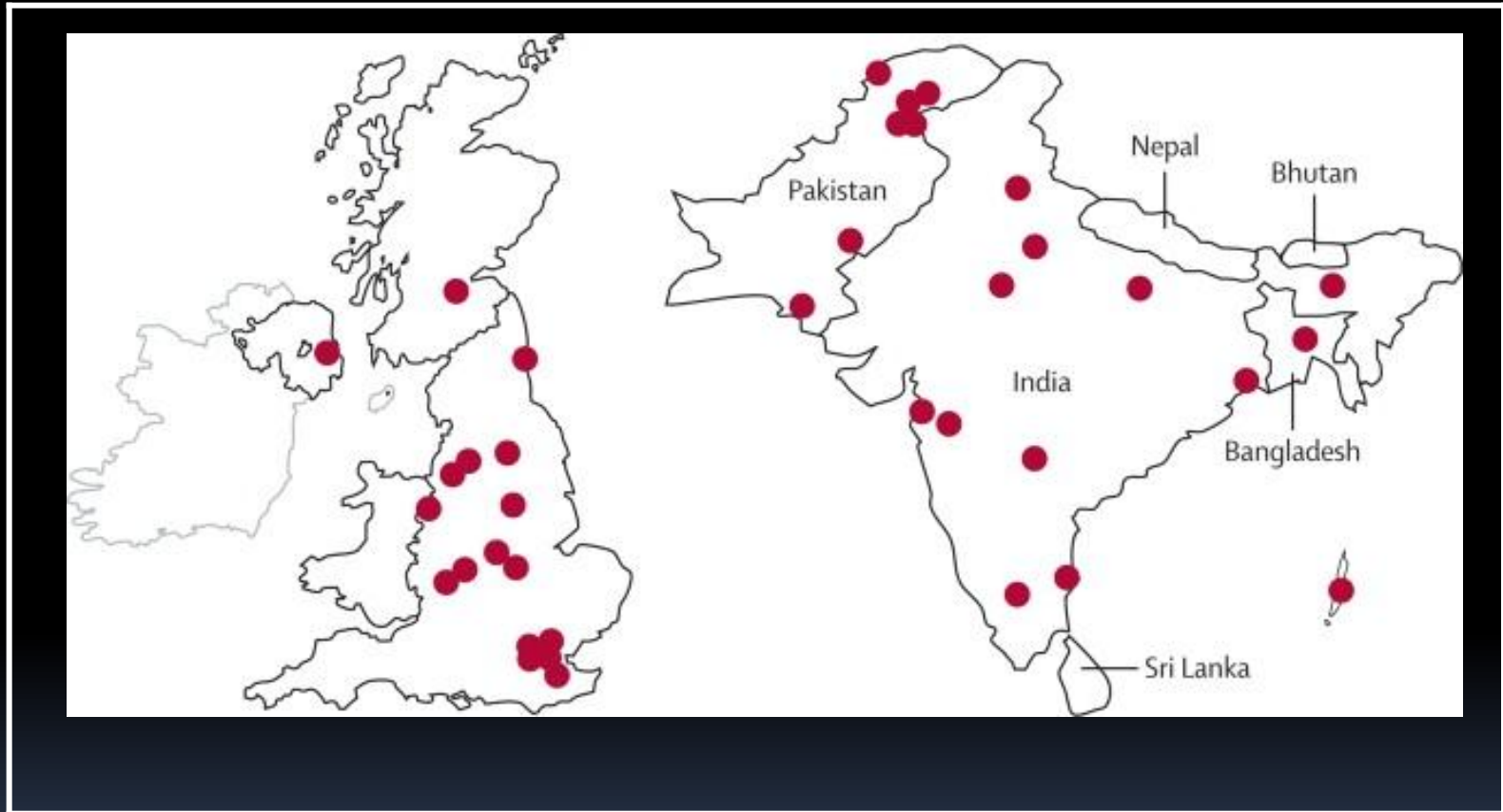
Proportion of invasive isolates with resistance to fluoroquinolones in 2009

Proportion of 3rd generation cephalosporins resistant isolates in 2009

Distribution of NDM-1 producing *Enterobacteriaceae* strains

Strains in Bangladesh, India, Pakistan and UK

Source: Lancet ID, 2010

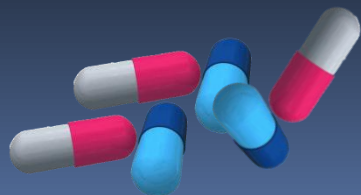
ĐẶT VẤN ĐỀ

WHO cảnh báo:

<http://www.who.int/mediacentre/factsheets/fs194/en/index>

Tình trạng VK gây
bệnh kháng thuốc và
mất phương hướng
điều trị.

Tổ chức Y tế thế giới

- “Hầu hết kháng sinh - đang dần mất tác dụng, do vi khuẩn đã nhờn thuốc nghiêm trọng”.
- Năm nay, WHO đưa ra cảnh báo con người có nguy cơ quay trở lại thời kỳ trước khi có kháng sinh

COMBAT DRUG RESISTANCE

No action today,
no cure tomorrow

World Health
Organization

World Health Day 2011

ĐẶT VẤN ĐỀ

- Vi khuẩn Gram âm đang chiếm ưu thế trong cơ cấu căn nguyên gây NKBV
- Kháng thuốc KS của VK gây bệnh ngày càng trở nên phổ biến, đặc biệt là VKGr (-) trong bệnh viện
- Khả năng sinh ESBL là nguyên nhân kháng thuốc rộng rãi
- Giám sát tính kháng thuốc của VK cần tiến hành thường xuyên, liên tục

MỤC TIÊU

---

1. Xác định tỷ lệ, cơ cấu các loài vi khuẩn gây bệnh phân lập được tại bệnh viện 103
2. Đánh giá tỷ lệ vi khuẩn sinh ESBL của các chủng vi khuẩn Gr (-) phân lập được

VẬT LIỆU VÀ PHÒNG PHÁP

Đối tượng

❖ Các chủng VK gây bệnh phân lập được tại labô VSV, BV 103 trong 6 tháng 2010 và năm 2011

Vật liệu

❖ Các môi trường phân lập VK và khoanh giấy KSD của Bio - Rad

VẬT LIỆU VÀ PHÒNG PHÁP

Phòng pháp

- Phân lập VK theo kỹ thuật thường qui VSV
- Làm KSD theo kỹ thuật Kirby-Bauer cải tiến
  - Xác định ESBL theo phương pháp đĩa đôi
- Phân tích số liệu theo phần mềm EPI-INFO 6.04

KẾT QUẢ VÀ BÀN LUẬN

Bảng 1: Tỷ lệ vi khuẩn phân lập được từ các loại bệnh phẩm

Loại bệnh phẩm	Tổng số mẫu	Số mẫu dương tính	Tỷ lệ
Máu	1421	131	9.20
Dịch sinh dục	736	367	53.82
Dịch hô hấp	330	213	64.44
Dịch não tủy	264	34	12.85
Nước tiểu	310	125	40.32
Dịch khác	1901	293	15.44
Tổng	4962	1163	23.44

KẾT QUẢ VÀ BÀN LUẬN

Bảng 2: Tỷ lệ các loài vi khuẩn Gr (-) phân lập được sinh ESBL

Loại vi khuẩn	Số lượng	Tỷ lệ %	Ghi chú
Vi khuẩn Gram dương	609	52.36	
Vi khuẩn Gram âm	554	47.64	
Trong đó			
ESBL (+)	86	15.52	
ESBL (-)	468	75.45	
Cộng	1163	100	

Số chủng sinh ESBL của VKGr (-) 29,06%

Bảng 3: Phân bố các loài vi khuẩn sinh ESBL phân lập được

Loài Vi khuẩn	Năm 2010		Năm 2011	
	Số chủng	Tỷ lệ	Số chủng	Tỷ lệ
<i>E. coli</i>	26	41.94	24	32.43
<i>P.aeruginosa</i>	22	35.49	28	52.85
<i>Enterobacter</i>	4	6.45	8	10.81
<i>Acinertobacter</i>	4	6.45	8	10.81
<i>Citrobacter</i>	2	3.22	2	2.70
<i>Klebsiella</i>	4	6.45	4	5.40
<i>VK khác</i>			2	2.70

Số chủng sinh ESBL chủ yếu *P.ae* *E. coli*

Bảng 4: Phân bố các loài vi khuẩn sinh ESBL phân lập được theo các loại bệnh phẩm

Loài vi khuẩn	Máu	Dịch Sinh dục	Dịch Hô hấp	Nước tiểu	khác
<i>E. coli</i>	10	17	10	4	9
<i>P.aeruginosa</i>	11	6	17	3	13
<i>Enterobacter</i>	4	2	0	4	2
<i>Acinertobacter</i>	3	4	3	1	1
<i>Citrobacter</i>	0	0	2	2	0
<i>Klebsiella</i>	2	3	1	1	1
	30	32	33	15	26

Bảng 5: So sánh sự kháng kháng sinh của các chủng sinh ESBL

Kháng sinh	ESBL (-) N=468		ESBL (+) N=86	
	Số chủng kháng	Tỷ lệ %	Số chủng kháng	Tỷ lệ %
AMC	220	46.93	63	73.26
CRO	201	42.85	64	74.42
CAZ	218	46.67	44	51.16
FEP	156	33.33	78	90.70
IPM	125	26.67	40	46.51
AN	94	20.00	79	91.86
CIP	187	40.00	76	88.37

Bảng 6: Tính nhạy cảm kháng sinh của *P. aeruginosa*

Kháng sinh	Số mẫu thử	S (%)	I (%)	R (%)
Augmentin	48	11,76	5,88	82,35
Cefuroxim	48	14,29	14,29	71,43
Cefotaxim	40	0,00	25,00	75,00
Ceftriaxon	48	6,90	31,03	62,07
Cefepime	42	36,00	16,00	48,00
Ceftazidim	45	52,94	17,65	29,41
Amikacin	42	34,78	21,74	43,48
Gentamycin	48	40,00	20,00	40,00
Doxycyclin	42	22,22	0,00	77,78
Ciprofloxacin	42	23,53	5,88	70,59

Bảng 7: Tính nhạy cảm kháng sinh của *E. coli*

Kháng sinh	Số mẫu thử	S(%)	I(%)	R(%)
Augmentin	52	93,75	6,25	0,00
Amoxiline	34	0,00	0,00	100,00
Cefuroxim	30	33,33	30,00	36,67
Cefotaxim	41	23,81	23,81	52,38
Ceftriaxon	32	31,82	27,27	40,91
Cefepime	48	0,00	37,50	62,50
Amikacin	34	0,00	21,43	78,57
Doxycyclin	37	10,81	18,92	70,27
Ciprofloxacin	26	7,69	11,54	80,77
Phosphomycin	26	68,75	0	31,25

KẾT LUẬN

---

1. Vi khuẩn Gram âm phân lập tại Bệnh viện 103 chiếm 47,64%, chủ yếu là *E. coli* và *P.aeruginosa*
2. Các VK có tỷ lệ sinh ESBL ở mức 24,55% và có tỷ lệ kháng lại kháng sinh cao hơn hẳn nhóm vi khuẩn không có khả năng sinh ESBL

Chân thành cảm ơn các quý vị đại biểu
đã quan tâm theo dõi